

BROCHURE

GDPR & PRIVACY VOOR VOETBALCLUBS

Basisprincipes in 10
vragen en antwoorden

VOETBAL VLAANDEREN

Inhoud van de brochure

Deze brochure behandelt de basisprincipes van de GDPR in 10 nuttige vragen en antwoorden vanuit het perspectief van de voetbalclubs.

belgianfootball.be

De 10 vragen:

1. Waarover gaat het?
2. Welke persoonsgegevens kunnen voetbalclubs opvragen?
3. Hoe de privacy van persoonsgegevens beschermen?
4. Hoe lang kunnen gegevens bewaard worden?
5. Wat met verzoeken tot inzage en/of aanpassing van gegevens?
6. Dienen wij een privacy policy op te stellen?
7. Dienen wij een register van gegevensverwerkingen bij te houden?
8. Onze gegevens zijn in verkeerde handen terecht gekomen of verloren gegaan. Wat nu?
9. Gelden dezelfde vereisten voor clubs die feitelijke verenigingen zijn?
10. Waar kunnen wij terecht voor meer info?

Inleiding

De Koninklijke Belgische Voetbalbond en haar vleugels “Voetbal Vlaanderen” en “Association des Clubs Francophones de Football” hebben als doel de organisatie, de verspreiding en promotie van het voetbal in al zijn vormen. Samen tellen deze organisaties meer dan 2500 voetbalclubs en meer dan 500 000 aangesloten leden.

Dit betekent dat wij een grote verscheidenheid aan persoonlijke gegevens bezitten van onze aangeslotenen, en dit zowel van volwassenen als van kinderen.

Privacy is een grondrecht van personen. Ook de privacy van de gegevens van onze aangeslotenen (spelers, trainers, ouders, bestuursleden,...) vereist afdoende bescherming.

Recent werd vanuit Europa verstrengde regelgeving uitgevaardigd die vanaf 25 mei 2018 automatisch in alle EU lidstaten en dus ook in België van toepassing zal zijn. Deze regelgeving wordt algemeen in haar Engelse benaming “GDPR” aangeduid.

Vanuit de KBVB en de vleugels nemen wij alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de persoonlijke gegevens die wij bezitten zo goed mogelijk, en met inachtneming van de wettelijke vereisten, beschermd worden.

Dit neemt niet weg dat de GDPR ook van toepassing is op onze voetbalclubs. Hierdoor zijn de clubs zelf verantwoordelijk voor de juiste behandeling van de persoonsgegevens die zij verwerken en dienen ze de ‘spelregels’ te volgen.

Deze brochure probeert bondige antwoorden te bieden op de meest pertinente vragen en de clubs op weg te zetten naar een doordacht en afdoende gegevensbeheer.

1. Waarover gaat het?

GDPR BIJ VOETBALCLUBS

Persoonsgegevens
zijn alle gegevens
waarmee iemand direct
of indirect kan worden
geïdentificeerd

Persoonsgegevens die onder de privacybescherming vallen, zijn zeer ruim en omvatten alle gegevens die toelaten personen direct of indirect te identificeren.

Het gaat onder meer over identiteitsgegevens, contactgegevens, foto's, videobeelden, sportieve prestaties en statistieken, disciplinaire sancties, sportongevallen, etc. IP-adressen en wachtwoorden zijn eveneens persoonsgegevens.

De gegevens van rechtspersonen (vzw's, bedrijven, overheden) vallen hier niet onder, maar deze van hun medewerkers dan weer wel.

De regelgeving is van toepassing van zodra persoonsgegevens op een gestructureerde manier verwerkt worden, zij het digitaal of in een "papieren database/bestand".

De regelgeving is op je voetbalclub van toepassing van zodra je persoonsgegevens al dan niet zelf opvraagt of op vraag van de KBVB, Voetbal Vlaanderen of ACFF (bv. bij aansluitingen), deze verzendt (bv. via e-kickoff), of anders beheert of gebruikt (bv. mailings naar leden of sympathisanten).

2. Welke persoonsgegevens kunnen voetbalclubs opvragen?

Wat wel?

Als basisregel geldt dat men die gegevens van personen kan vragen die men als voetbalclub **nodig heeft om de goede werking** te verzekeren.

Wat aangeslotenen zoals spelers, trainers en scheidsrechters betreft gaat het bijvoorbeeld over de naam, geboortedatum en -plaats, nationaliteit, adres, gender, telefoonnummer en e-mailadres. Hetzelfde geldt voor de gegevens van bestuursleden en van vrijwilligers.

Alle gegevens die je namens KBVB, Voetbal Vlaanderen of ACFF worden gevraagd via e-kickoff voldoen aan de gestelde vereisten aangezien deze gegevens de uitvoering van het lidmaatschap betreffen en nodig zijn voor de organisatie van de competities. Uiteraard mag men deze gegevens enkel gebruiken in het kader van aansluitingen en de organisatie van wedstrijden, of wanneer het gebruik ervan binnen de algemene verwachtingen van een voetbalclub ligt (bv. ledenbeheer of organisatie van trainingen).

Indien men bijkomend gegevens wil opvragen en gebruiken (bv. gegevens ivm gezinssamenstelling, beroep ouders, school, foto's,...) dient steeds de vraag gesteld te worden: "welke gegevens hebben we precies nodig en waarom". Indien bepaalde gegevens geen meerwaarde hebben voor het beoogde doel, is het raadzaam deze niet op te vragen.

Wat niet?

De volgende gegevens worden als zeer gevoelig beschouwd en mogen niet in het kader van de werking van een sportclub opgevraagd en verwerkt worden: **gegevens inzake ras, etnische afkomst of godsdienst, vakbondslidmaatschap, genetische gegevens, politieke overtuiging, medische gegevens, strafrechtelijke gegevens** (zie evenwel uitzonderingen).

Indien de club om welke reden dan ook toch gevoelige gegevens wenst te verwerken, zal dit enkel kunnen indien wordt voldaan aan strenge voorwaarden, zoals bijvoorbeeld mits de uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene, ter bescherming van een vitaal belang of voor medische diagnoses door of onder de verantwoordelijkheid van artsen of kinesisten. Bij een grootschalige verwerking van deze gevoelige gegevens is vooraf een specifieke impactanalyse met betrekking tot gegevensbescherming of zelfs afstemming met de Gegevensbeschermingsautoriteit verplicht (zie contactgegevens onder 10).

Hoe minder persoonsgegevens worden verwerkt, hoe meer de privacy wordt gegarandeerd!

Bij twijfel is het steeds aangeraden de gegevens bij de directe betrokkenen (ingeval van minderjarigen bij één van de ouders) op te vragen en hun uitdrukkelijke toestemming te bekomen (bv. door middel van een handtekening of opt-in box) en te documenteren (bv. in een Excel lijst).

Uitzonderingen

In specifieke gevallen mogen gevoelige gegevens echter verzameld of gebruikt worden, zoals voor het aanvragen van **medische afwijkingen** (Bondsreglement artikel B1009), de **aangifte van een sportongeval** (Bondsreglement titel 21) of voor het toepassen van **stadionverboden en burgerrechtelijke uitsluitingen** (Voetbalwet).

Voor clubmedewerkers die met kinderen in contact komen of instaan voor de veiligheid in een stadion (bv. stewards) mag een uittreksel uit het strafregister gevraagd worden. Hiervoor adviseren wij dat clubs enkel kennis nemen van de inhoud van het uittreksel zonder nota te nemen of een vermelding terzake te bewaren.

Gezien de gevoeligheid moet te allen tijde aandachtig worden omgegaan met gevoelige gegevens en mogen deze **enkel verzameld worden door of gedeeld worden met personen die hiertoe specifiek gemachtigd zijn**, zoals een arts, gerechtigde correspondent of veiligheidsverantwoordelijke.

Disciplinaire beslissingen (bv. rode kaarten of schorsingen) vallen niet onder de categorie strafrechtelijke gegevens en zijn dus niet onderhevig aan de strengere voorwaarden. Dit neemt niet weg dat deze persoonsgegevens een gevoelig karakter kunnen hebben en dat clubs hier zorgvuldig mee moeten omspringen.

Wat met gegevens van kinderen?

Kinderen worden als een kwetsbare bevolkingsgroep beschouwd in de privacy-wetgeving. Op zich gelden evenwel de algemene regels en principes, doch is extra voorzichtigheid geboden.

Hou er rekening mee dat net zoals dit het geval is voor aansluitingen en transfers, toestemming voor minderjarigen in principe door de wettelijke vertegenwoordiger is te geven, in het bijzonder voor het gebruik van foto's.

3. Hoe de privacy van persoonsgegevens beschermen?

De KBVB, Voetbal Vlaanderen en ACFF nemen alle maatregelen om ervoor te zorgen dat verzendingen van persoonsgegevens via e-kickoff en de wijze waarop persoonsgegevens bij KBVB, Voetbal Vlaanderen en ACFF worden bewaard, voldoen aan de nodige veiligheidsvoorwaarden.

De voetbalclub zal daarnaast zelf de privacy van de persoonsgegevens binnen de club moeten garanderen. Daarbij geldt dat hoe groter de organisatie, en hoe groter en gevoeliger het aantal persoonsgegevens die verwerkt worden, hoe strenger de beveiligingsvereisten dienen te worden ingevuld.

De volgende maatregelen gelden als **absolute minimumvereisten**, en dit zowel voor ontvangen persoonsgegevens als voor gegevens die door de club zelf worden gecreëerd (bv. spelersstatistieken, doelpunten,...):

Hoe de vertrouwelijkheid bewaren?

- Zorg ervoor dat gegevens ook binnen de werking van de sportclub alleen toegankelijk zijn voor die personen die ze nodig hebben: bv. trainer van U15 heeft alleen de identiteitsgegevens van zijn/haar spelers nodig en contactgegevens van diens ouders, niet die van de andere ploegen;
- Deel gegevens niet zomaar met derden, en al helemaal niet voor commerciële doeleinden (tenzij met uitdrukkelijk akkoord van de betrokkenen zelf);
- Spring bedachtzaam om met de publicatie van gegevens op sociale media. Als club kan men uiteraard wedstrijduitslagen, ploegsamenstelling en doelpuntenmakers vermelden met naam en toenaam maar de adresgegevens of telefoonnummers niet;
- Vermijd dat gegevens worden gekopieerd (USB sticks, via e-mail,...).

Hoe de veiligheid bewaren?

- Zorg ervoor dat alle documenten en gegevensbestanden bewaard worden in een ruimte die enkel toegankelijk is voor de bevoegde personen (afgesloten ruimte of kasten);
- Zorg ervoor dat de computers beschermd zijn met een antivirusprogramma dat regelmatig wordt bijgewerkt;
- Installeer geen illegale, verouderde of onbekende software op computers;
- Vermijd verbindingen met publieke en/of onbeveiligde (draadloze) netwerken;
- Deel login gegevens en wachtwoorden niet mee, en stuur deze ook niet per e-mail door. Zorg ervoor dat wachtwoorden voldoende veilig zijn (bijvoorbeeld door een combinatie van letters en andere tekens);
- Verzeker dat harde schijven van informatiesystemen gewist (bij verkoop) en liefst vernietigd worden (bij recyclage).

4. Hoe lang kunnen gegevens bewaard worden?

Persoonsgegevens kunnen in principe maar zolang bewaard worden als **noodzakelijk is voor de werking van de organisatie of wettelijk verplicht**.

Voor alles wat aansluitingen en transfers betreft, stelt het bondsreglement bijvoorbeeld een bewaartermijn van 5 seizoenen na het lopende seizoen voorop. Voor schadedossiers geldt een termijn van 10 seizoenen (zie artikel B108) en voor alle andere documenten en gegevens 3 seizoenen na het lopende seizoen.

Na deze termijn moeten de gegevens op een veilige manier gewist of vernietigd worden, zowel elektronisch (inclusief back-ups) als op papier (met een versnipperaar). Persoonsgegevens mogen niet zomaar bij het oud papier gezet worden!

5. Wat met verzoeken tot inzage en/of aanpassing van gegevens?

Iedereen kan om inzage van zijn persoonsgegevens verzoeken. Aan een dergelijk verzoek moet men uiterlijk binnen één maand kosteloos gevolg geven. Uiteraard mag een club enkel de gegevens die op de verzoeker betrekking hebben, meedelen.

Indien een persoon aangeeft dat zijn gegevens foutief zijn, dienen deze onverwijld aangepast te worden. **Let wel, wedstrijdgegevens kunnen niet op deze basis worden aangepast** (bv. doelpunten, gele of rode kaarten, ...).

Personen kunnen ook steeds vragen om hun gegevens te verwijderen. Indien dit de goede werking van de organisatie niet aantast, of indien de verwerking enkel gebaseerd was op de uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene, dien je ook hieraan gevolg te verlenen.

6. Dienen wij een privacy policy op te stellen?

Voor zover je binnen je voetbalclub de persoonsgegevens verwerkt die namens de KBVB, Voetbal Vlaanderen of ACFF worden gevraagd en alleen aan deze entiteiten worden bezorgd in het kader van de bijlage bij het extranetcontract, geldt de Privacyverklaring van de KBVB, Voetbal Vlaanderen en ACFF (zie www.belgianfootball.be).

Indien je andere gegevens zou opvragen of verwerken, dien je de betrokkenen hiervan op de hoogte te brengen en dien je informatie mee te delen over de bedoeling van de verwerking, met wie de gegevens zullen worden gedeeld, hoe lang deze worden bijgehouden, hoe inzage te bekomen edm. Het is in ieder geval aan te raden dit te documenteren en te publiceren op de website van de club.

7. Dienen wij een register van gegevensverwerkingen bij te houden?

De wettelijke verplichting tot het documenteren van alle verwerkingen van persoonsgegevens geldt in principe enkel voor organisaties die meer dan 250 werknemers tewerkstellen.

Om bewust met de persoonsgegevens om te gaan en om na te gaan of je als club in regel bent met de wettelijke vereisten, is het toch raadzaam om de oefening te doen en kort te documenteren welke gegevens je club beheert, van wie, waarom, waar je deze gegevens hebt verkregen, en hoe je ervoor zorgt dat de vertrouwelijkheid en de veiligheid van deze gegevens gewaarborgd wordt.

Het is tevens raadzaam deze oefening elk seizoen te herhalen.

8. Onze gegevens zijn in verkeerde handen terechtgekomen of verloren gegaan. Wat nu?

In dergelijke gevallen is er sprake van een “datalek”. Dit is het geval van zodra er ‘iets’ misloopt met persoonsgegevens, zoals in volgende gevallen (niet-limitatief):

- E-kickoff is gehackt of is toegankelijk gemaakt voor onbevoegden;
- Een laptop of USB-stick met een ledenregister is gestolen of verloren;
- Persoonsgegevens werden naar een verkeerde bestemming gestuurd;
- Een mailing naar een grote groep ontvangers werd gestuurd met adressen in het CC-veld in plaats van het BCC-veld;
- ...

Voor elk datalek met e-kickoff, moet men **onmiddellijk contact opnemen met de KBVB**. Voor elk ander datalek, moet men maatregelen nemen om het datalek te stoppen en alle schade voor de betrokkenen te vermijden of beperken.

In zeer ernstige gevallen, waarbij het datalek risico's voor de betrokkenen meebrengt (bv. verspreiding van spelerscontracten, salarissen van personeel,...) dienen zowel de Gegevensbeschermingsautoriteit als de betrokkenen zelf zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen de 72 uur op de hoogte te worden gebracht (contactgegevens zie 10).

In elk geval moet men een “datalek” steeds documenteren (wat, wanneer, welke gegevens, oorzaak, impact op wie, genomen maatregelen).

9. Gelden dezelfde vereisten voor clubs die feitelijke verenigingen zijn?

Al deze basisbeginselen gelden voor alle voetbalclubs, onafhankelijk van de aangenomen werkingsstructuur (VZW, NV, feitelijke vereniging,...).

Dit wil zeggen dat binnen het kader van een feitelijke vereniging in principe iedereen persoonlijk verantwoordelijk kan worden gesteld indien de regelgeving niet wordt nageleefd.

Het is dan ook raadzaam om binnen het ‘aangeduide bestuur’ van de club dit punt op te nemen en jaarlijks opnieuw op de agenda te zetten.

10. Waar kunnen we terecht voor meer informatie?

CONTACTINFORMATIE

Voor meer informatie check de website van Sport Vlaanderen
of de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Bij specifieke vragen, gelieve onze juridische dienst
te contacteren.

JURIDISCHE DIENST KBVB

Koninklijke Belgische Voetbalbond
Tav de juridische dienst
Houba de Strooperlaan 145
1020 Brussel
E privacy@footbel.com
W www.belgianfootball.be

SPORT VLAANDEREN

www.sport.vlaanderen

GEGEVENSBSCHERMINGS- AUTORITEIT

Gegevensbeschermingsautoriteit
Drukpersstraat 35
1000 Brussel
T +32 (0)2 274 48 00
E commission@privacycommission.be
W www.privacycommission.be

Slotbepaling

Deze brochure heeft een louter informatief karakter en wil de voetbalclubs bewust maken van het bestaan en de meest belangrijke principes van de privacywetgeving op datum van uitgifte. In geen enkel opzicht pretendeert deze brochure om volledig te zijn, noch kan deze brochure in de plaats komen van juridisch advies.

Niettegenstaande in deze brochure gepoogd wordt om de principes naar best vermogen af te stemmen op de realiteit binnen voetbalclubs, is het gelet op het aantal en de verscheidenheid van voetbalclubs onmogelijk om rekening te houden met de specifieke omstandigheden waarin elkeen opereert.

Zoals steeds zijn de voetbalclubs zelf gehouden tot naleving van alle wettelijke verplichtingen die op hen rusten. Deze brochure wijkt tenslotte op geen enkele manier af van de reglementen van de KBVB, Voetbal Vlaanderen of ACFF. In geval van tegenstrijdigheid hebben de reglementen steeds voorrang.

Koninklijke Belgische Voetbalbond

Houba De Strooperlaan 145 | 1020 Brussel

E privacy@footbel.com

W <http://www.belgianfootball.be/>

Voetbal Vlaanderen

Houba De Strooperlaan 145 | 1020 Brussel

W <http://www.voetbalvlaanderen.be/>

Er bestaat ook een Franstalige versie van deze brochure.

Il existe aussi une version française de cette brochure.

U kunt deze brochure ook raadplegen of downloaden op de website van de KBVB en via E-Kickoff.

Verantwoordelijke uitgever

Pegie Leys

Houba De Strooperlaan 145 | 1020 Brussel